

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे/ योग
परीक्षा : मे - २०१६
प्रथम सत्र
विषय :- मानवी भूगोल (भाग-१) (GC - 101)

दिनांक : २५/०५/२०१६

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते. दु. १२.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
  ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.
  ४. आवश्यक तेथे आकृती काढा.

प्र.१. योग्य शब्द निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

- १) एक्सवर्थ व हरिगटन यांचा ----- ग्रंथ प्रसिद्ध आहे.
 अ) ग्रिन्सिपल्स ऑफ ह्यूमन जिऑग्राफी   ब) जिऑग्राफी ह्यूमन
 क) द अर्थ अँड द मॅन   ड) अँथ्रोपोजिओग्राफी
- २) पृथ्वीचा जन्म सर्व साधारणपणे ----- वर्षी झाला असावा.
 अ) ४ ते ५ अब्ज वर्षे   ब) ७ ते ८ अब्ज वर्षे
 क) ९ ते १० अब्ज वर्षे   ड) १० ते ११ अब्ज वर्षे
- ३) डॉ. ग्रिफीथ टेलर यांनी ----- बदल आपला सिध्दांत मांडला.
 अ) मानवी आयुष्य   ब) मानवी वंश
 क) मानवी शरीररचना   ड) मानवी आहार रचना
- ४) वातावरणात बदल करण्यास ----- घटक महत्वाचा आहे.
 अ) CFC   ब) TFC
 क) C4FC   ड) T4FC
- ५) लोकसंख्येच्या बाबतीत ----- धर्माचे लोक जास्त आहेत.
 अ) हिंदु   ब) मुस्लीम
 क) ख्रिश्चन   ड) बौध्द
- ६) ----- मानवी उत्क्रांतीचा सर्वात पहिला टप्पा मानला जातो.
 अ) ड्रायोपिथेकस   ब) आस्ट्रॅलोपिथेकस
 क) होयो इरेक्टस   ड) निअँडरथल
- ७) पार्थिव एकता सिध्दांत ----- यांने मांडला.
 अ) कार्ल रिटर   ब) रँटझेल
 क) एम्बोल्ट   ड) टॉलेमी
- ८) ----- क्षेत्रात वाढ झाल्यामुळे निसर्गाची फार मोठया प्रमाणात हानी झाली.
 अ) कृषी   ब) औदयोगिक
 क) अति नाकरीकीकरण   ड) वस्ती
- ९) ----- धर्म जगातला सर्वात प्राचीन धर्म समजला जातो.
 अ) हिंदु   ब) मुस्लीम
 क) ख्रिश्चन   ड) बौध्द
- १०) परिसंस्थेमध्ये ----- आणि ----- यामध्ये अन्यन्य संबध आहे.
 अ) सजीव व पर्यावरणीय घटक   ब) सजीव व अवकाशीय घटक
 क) सजीव व राजकीय घटक   ड) सजीव शव आंतरराज्यीय घटक

- प्र.२. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)
- १) भारतातील चिपको आंदोलनाबद्दल माहिती लिहा.
  - २) टेलर यांचा वंश उत्क्रांतीचा सिध्दांत स्पष्ट करा.
  - ३) परिसंस्थेची मुलभूत तत्वे स्पष्ट करा.
  - ४) सागरी परिसंस्था स्पष्ट करा.
  - ५) मानवी भूगोलाचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.
- प्र.३. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)
- १) मानवी उत्क्रांती बद्दल सविस्तर माहिती लिहा.
  - २) हरितगृहातील वायूची वृद्धी याबद्दल चर्चा करा.
  - ३) मानव व परिसंस्था यांचा सहसंबंध स्पष्ट करा.
  - ४) आम्लपर्जन्य याबद्दल माहिती लिहा.
- प्र.४. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)
- १) भाषा
  - २) हिंदू धर्म
  - ३) निसर्गवादी विचारसरणी
  - ४) वंशीय वर्गीकरणाचे आधार

Translation in English

Sub: Human Geography (Part – I) (GC-101)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
- 4) Draw diagram wherever necessary.
- 5) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.

Q.1. Fill in the blanks with the correct option. (10)

- 1) Elsworth E Hutington ----- Epic is famous in Geography.

a) Principles of Human Geography	b) Geographic Human
c) The Earth and the men	d) Anthropogeography
- 2) The birth of the Earth is ----- years.

a) 4 to 5 billion years	b) 7 to 8 billion years
c) 9 to 10 billion years	d) 10 to 11 billion years
- 3) Dr. Griffith Tayer putferth his ----- theory.

a) Human life	b) Human Raa
c) Human body structure	d) Human Diet
- 4) The climate change is due to ----- Go

a) CFC	b) TFC
c) C4FC	d) T4FC
- 5) The ----- Religion population is more all over the world.

a) Hindu	b) Muslim
c) Christan	d) Boudha
- 6) ----- is the first step of Human evolution

- a) Dryopithecus   b) Australopithecus
c) Homo Erects   d) Neanderthalensis
- 7) The theory of principle of terrestrial mity put ferth by -----
a) Cart Ritter   b) Ratzel
c) Humbolt   d) Ptolemy
- 8) ----- Sector affects the natural ecosystem
a) Agriculture   b) Industry
c) Urbanization   d) Settlement
- 9) ----- religion is the oldest on the earth surface.
a) Hindu   b) Muslim
c) Christan   d) Boudh
- 10) Ecosystem depends on ----- and ----- element.
a) Living thing and Natural element   b) Living thing and temestrial element
c) Living thing and political element   d) Living thing and Interstate element

Q.2. Answer the following questions in detail. (Any Three) (30)

- 1) Write about the Chipko movement of India.
- 2) Explain the Grifith tayler's Humann Raa theory.
- 3) Explain the main objective of Ecosystem.
- 4) Explain the ocean ecosystem in details.
- 5) Explain the Nature and Scope of Human Geography.

Q.3. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 1) Discuss about the Human Evolution.
- 2) Explain the Climate change in details
- 3) Explain the Relationship between human and Ecosystem
- 4) Write information about the Acid Rain

Q.4. Write short notes. (Any Two) (10)

- 1) Language
- 2) Hindu Religion
- 3) Determinism
- 4) The bases of racial classification.